Ao. 1826.

No. 40.

Bataviasche Courant.

WOENSDAG, den 4den October 1826.

EXTRACTEN uit de Besluiten van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

GELEZEN, enz.

Heeft goedgevonden en verstaan te arresteren, zoo als geschiedt bij deze, het navolgende

Tarief van vrachtgelden voor partikuliere en andere personen, welke zonder verkregen speciale autorisatie, met de Stoomboot VAN DER CAPELLEN, *zullen wenschen te reizen.*

NAMEN DER PLAATSEN.			*Paals afstanden over zee.*	*Berekend à f 1:25 voor ied. paals afstand over zee.*	
Van Batavia	naar	Cheribon.	72	f 90	—
„ Idem	„	Tagal	94	- 117	50
„ Idem	„	Samarang.	154	- 192	50
„ Idem	„	Soerabaija.	282	- 352	50
„ Cheribon	„	Tagal.	24	- 30	—
„ Tagal	„	Pekalongang.	21	- 26	25
„ Pekalongang	„	Samarang.	36	- 45	—
„ Samarang	„	Japara.	18	- 22	50
„ Japara	„	Rembang.	45	- 56	25
„ Rembang	„	Soerabaija.	69	- 86	25

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal ten fine van executie; zullende de inhoud daarvan, door middel van de Bataviasche Courant, aan het publiek worden bekend gemaakt.

Buitenzorg, den 20sten sept. 1826.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

IN overweging hebbende genomen de noodzakelijkheid, om, daar, waar zulks zonder nadeel voor de belangen van den dienst geschieden kan, alle die bezuinigingen en vereenvoudigingen intevoeren, ten gevolge waarvan aan den lande noodelooze uitgaven kunnen worden bespaard;

Den Luitenant Gouverneur Generaal gehoord, (advies van den 4den dezer no. 1052);

Heeft goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat met den eersten october aanstaande, de residentien *Buitenzorg* en *Grissee* moeten worden ingetrokken; zullende de beide districten van de eerstgemelde, *Buitenzorg* en *Krawang*, met de residentie *Batavia*, en de residentie *Grissee* met die van *Soerabaija* worden vereenigd.

Ten tweede: Te bepalen:

a. Dat het beheer der zaken van het district *Buitenzorg* zal worden opgedragen aan eenen Assistent Resident, welke aldaar, even als deszelfs ambtgenoot in het district *Krawang*, onder het toezigt van den Resident van *Batavia*, zal werkzaam zijn; en

b. Dat aan het hoofd der administratie te *Grissee*, onder het toezigt van den Resident van *Soerabaija*, insgelijks een Assistent Resident zal worden geplaatst.

Ten derde: Aan den heer *van Angelbeek*, Resident van *Buitenzorg*, en aan den heer *Cornets de Groot*, Resident van *Grissee*, uit derzelver respectieve betrekkingen te verleenen een eervol ontslag; zullende aan elk dezer beide ambtenaren het genot van een wachtgeld worden verzekerd.

Ten vierde: Enz.

En zal afschrift dezes enz.

Buitenzorg, den 21sten sept. 1826.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

GEZIEN het besluit van Hem Kommissaris Generaal, dd. 21 dezer no. 8*a*, waarbij de post van Resident van Buitenzorg ingetrokken en deze Residentie met die van Batavia vereenigd wordt;

En willende thans tot de definitieve organisatie van het personeel voor dat nieuwe district van de Residentie Batavia overgaan, en alle die bezuinigingen en vereenvoudigingen invoeren, waar zulks, zonder nadeel voor de belangen van den dienst geschieden kan, en ten gevolge waarvan aan den lande, noodelooze uitgaven kunnen worden bespaard;

Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen:

1°. Dat voortaan en met intrekking van het als nog bestaande personeel, hetzelve zal zijn zamengesteld op de navolgende wijze, en onder genot van de daarbij voor elke betrekking aangewezen traktementen, als:

Een assistent resident, belast met het oppertoezigt van alle werkzaamheden	f 500: 00
Een kommies	- 200: 00
Europische en Inlandsche klerken	- 180: 00
Twee hoofd oppassers à f 20 ieder 's maands	- 40: 00
Zestien oppassers à f 14 ieder 's maands	- 224: 00
Een regent	- 440: 00
Een jaksa	- 50: 00
Een panghoeloe	- 50: 00
Een ranga	- 40: 00
Een kandroean	- 20: 00
	f 1724: 00

Bij het koffij en padie pakhuis.

Een hoofd mandoor . . .	f 50: 00
Een schrijver	- 12: 00
Twee wegers à f 6 ieder 's maands	- 12: 00
Vier koelies à f 5 id. id. .	- 20: 00
	f 94: 00

Bij het zout pakhuis.

Een mandoor 's maands . .	f 8: 00
Twee koelies à f 5 ieder id.	- 10: 00
	f 18: 00

Bij het magazijn van materialen.

Een mandoor 's maands . .	f 7: 00
Vier koelies à f 6 ieder id. .	- 24: 00
	f 31: 00

Bij het transport etablissement.

Drie mandoors à f 10 ieder 's maands	f 30: 00
Vijf-en-twintig koelies à f 5 ieder 's maands	- 125: 00
	f 155: 00

Bij de gevangenen en kettinggangers.

Twee cipiers à f 12 ieder 's maands	f 24: 00
Zes mandoors à f 10 id. id.	- 60: 00
Zes wachters à f 4 id. id.	- 24: 00
	f 108: 00

In het district Tjiebinong.

Een demang 's maands . .	f 100: 00
Zes oppassers à f 14 ieder id.	- 84: 00
	f 184: 00

In het district Parong.

Een demang 's maands . .	f 100: 00
Een assistent id.	- 30: 00
Zes oppassers à f 14 ieder id.	- 84: 00
	f 214: 00

In het district Jassinga.

Een demang 's maands . .	f 100: 00
Vier oppassers à f 14 ieder id.	- 56: 00
	f 156: 00

In het district Tjibaroessa.

Een demang 's maands . .	f 100: 00
Vier oppassers à f 14 ieder id.	- 56: 00
	f 156: 00

2°. Aan den secretaris, postmeester, en verdere inlandsche geëmploijeerden, welker betrekkingen door deze organisatie komen te vervallen, te verleenen een honorabel ontslag.

3°. Dat het transport etablissement en magazijn der materialen, met 1°. januari aanstaande, zal gerekend worden te zijn ingetrokken, en dien ten gevolge het aldaar bestaande personeel zal komen te vervallen.

En zal afschrift dezes enz.

Buitenzorg, den 23sten sept. 1826.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

OP voordragt van den Heer Schout bij Nacht, Kommandant en Directeur van Z. M. Zeemagt in Oost-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat met 1°. october aanstaande, de 's lands werf te *Boenga* zal worden gesupprimeerd en het daaraan verbonden personeel gerekend te zijn ingetrokken.

En zal afschrift dezes enz.

Buitenzorg, den 25sten sept. 1826.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

GEZIEN enz.
Heeft goedgevonden en verstaan:
1°. Enz.
3°. Intetrekken den post van Assistent Resident te *Boeroe*, en den thans aldaar geplaatsten kommies te benoemen tot opziener, belast met het civiel gezag op dat eiland, op een traktement van *f* 150 's maands.
4°. Intetrekken den post van gezworen klerk bij den raad van justitie te *Amboina*.
5°. Ten gevolge van de intrekking der papieren munt, voor zoo veel noodig vervallen te verklaren de toelaag van *f* 50 's maands, voor het verwisselen van die munt te *Amboina* toegestaan geweest.
6°. Intetrekken de som van *f* 900 's jaars, tot dus verre voor de nagelen schrijvers toegestaan geweest, met bepaling dat derzelver functien zullen worden waargenomen door de inlandsche regenten in de districten.
7°. De toegestane som voor kwartslieden of koelies, ten dienste der pakhuizen te *Amboina*, te verminderen tot *f* 2500 's jaars.
8°. Intetrekken de toelaag van *f* 150 's maands, tot dus verre aan elk der drie zendelingen onder *Amboina*, uit 's lands kas aldaar betaald.
9°. Intetrekken de som van *f* 1500 's jaars, tot dus verre aan den Gouverneur der *Moluksche Eilanden*, voor publieke feesten toegestaan geweest.
10°. Intetrekken den post van fiskaal en magistraat te *Banda*, met bepaling, dat de werkzaamheden daaraan verbonden, zullen worden waargenomen door den secretaris der residentie.
11°. Intetrekken den post van adjunct inspecteur der specerij-perken te *Lonthoir*.
12°. Intetrekken de posten van *Galela* en *Biljolie*, in afwachting van de voordragt, welke de Gouverneur der *Molukische Eilanden* zich daaromtrent heeft voorbehouden.
13°. Den Gouverneur der *Molukische Eilanden* te autoriseren, om aan de ambtenaren, welke ten gevolge der bovenstaande bepalingen buiten activiteit van dienst zullen worden gesteld, onder nadere approbatie, een wachtgeld toeteleggen, ten bedrage van de helft van het tot dus verre door hen genoten traktement, met last om van zijne verrigtingen te dienen van rapport.
14°. Te bepalen, dat de in dezen voorgestelde maatregelen van bezuiniging zullen worden ingevoerd met den dag, waarop de bevelen dienaangaande op de respectieve plaatsen zullen zijn bekend geworden.
En zal afschrift dezes enz.

Buitenzorg, den 25sten sept. 1826.

L. D. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

BATAVIA, *den 4den october 1826.*

Zijne Excellentie de Kommissaris Generaal heeft zich eergisteren, met een gevolg van twee rijtuigen, naar *Bantam* begeven. Zijne Excellentie was voornemens, dien dag, te *Ceram* te blijven, en, den volgenden dag, naar *Anjer* te vertrekken. Heden wordt Zijne Excellentie alhier terug verwacht.

Regtstreeksche berigten van *Djocjokarta*, van den 23sten september jl., vermelden de aankomst aldaar, op den 20sten bevorens, van Z. H. den Sultan van *Djocjokarta* en van de Heeren Kommissarissen tot de installatie van Hoogstdenzelven.

De marsch van *Klatten* naar *Djocjokarta* is niet zonder moeijelijkheid ten einde gebragt, zijnde alle de tusschen die beide plaatsen gelegene bruggen, zoo houten als steenen, vernield geworden; terwijl een groot aantal verhakkingen en de van tijd tot tijd herhaalde aanvallen van eenige *brandals* den togt vertraagden. Een Samarangsch burger, die zich te roekeloos voor den trein gewaagd had, is de eenige, welke, van onze zijde, bij deze gelegenheid, het leven verloren heeft.

Te *Klatten* hebben drie Tommongongs en meer dan 200 mindere hoofden, hunne onderwerping aan den Sultan ingediend bij den kommandant van het fort, en verscheidene dessa's volkeren tusschen *Klatten* en *Djocjokarta* hunne hulde en onderwerping aan Zijne Hoogheid betoond; terwijl in de gansche uitgestrektheid van *Karta Soera* tot *Klatten*, de inwoners vreedzaam hunne rijstvelden bewerkten.

Te *Bantoelan* bevonden zich eenige Prinsen, alsmede de Rijksbestierder, om den Sultan te verwelkomen en intehalen. Verscheiden derzelve waren zeer aangedaan en allen schenen zeer verheugd. Van daar is de Sultan, in plegtigen optogt, tot in den kraton begeleid, alwaar de oude Vorst, door de verdere Prinsen en Rijksgrooten niet minder hartelijk dan te *Bantoelan* werd ontvangen. Voorbij het fort trekkende werd de Sultan, uit hetzelve, begroet met het gewone salut.

In de omstreken van *Djocjokarta* zijn de sporen der verwoesting groot, en ook de kraton heeft veel geleden. Evenwel heeft de Sultan bij de eerste intrede van denzelven, getroffen door den aanblik van nog vele wel bekende voorwerpen, zijne tranen van aandoening niet kunnen weerhouden. Bij de ontmoeting van den Sultan ANUM, heeft Zijne Hoogheid mede ongekunstelde blijken gegeven van belangstelling en liefde voor dezen jongen telg.

Den volgenden dag is Sultan SEPOH, door de Heeren Kommissarissen, op den vorstelijken zetel plegtig hersteld, en heeft daarop Zijne Hoogheid de teugels van het bewind aanvaard en zijne onderdanen daarvan bij eene proclamatie kennis gegeven.

De jonge Sultan die, gedurende eenige dagen, veiligheidshalve in het fort had doorgebragt, is, na de ontmoeting van den Sultan, in den kraton gebleven. Te gelijker tijd zijn ook de rijkssieraden, weder in den kraton teruggebragt en aan den ouden Vorst aangeboden.

De toevoer van levensmiddelen naar *Djocjokarta* heeft, gedurende de laatste tijden, ongestoord plaats gehad en vermeerdert dagelijks.

Te *Klatten* hebben zich, sedert den doortogt van Heeren Kommissarissen, 31 dessa's onderworpen.

Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur Generaal was voornemens om, binnen weinige dagen, eene colonne naar de residentie *Kadoe* te zenden, ten einde *Tjangang*, *Temp* en andere intermediaire posten van het noodige te voorzien, en om de communicatie aan die zijde weder te vereenvoudigen, alsmede om gezamenlijk met den kolonel *Cleerens*, van daar *Dipo Negoro* optezoeken, die zich naar den wester oever der *Progo* heeft begeven.

—Van *Soerakarta* wordt gemeld, dat de successievelijk ondernomen expeditien over het algemeen eenen gewenschten uitslag hebben, en dat de muitelingen zich uit de omstreken van die hoofdplaats verwijderen.

De majoor *le Bron de Vexela*, die op den 24sten september jl. met eene colonne van *Djocjokarta* naar *Klatten* is gemarcheerd, is op de hoogte van *Borongan*, benoorden *Brambanan*, met den vijand handgemeen geweest en heeft denzelven verscheidene dooden toegebragt, terwijl aan onze zijde een amboneesch soldaat is gesneuveld. Deze colonne is den volgenden dag, vereenigd met 's Keizers troepen en regenten, die van *Emigirie* naar *Soerakarta* terugkeerden, van *Klatten* opgebroken naar *Karta Soera*, en heeft den vijand ontmoet tusschen *Oepiet* en *Wiagan*, doch heeft denzelven met eenige schoten op de vlugt gedreven.

Eene sterke inlandsche colonne, die onder bevel van den Pangerang *Ario Noto Kosoemo*, ter opsporing der muitelingen, van *Soerakarta* was afgezonden, is terzelfder tijd in dien omtrek aangekomen en marcheerde naar de dessa *Koripan*, waar zich de vijand ophield. Tot in de nabijheid van gemelde dessa werden de muitelingen overal teruggeslagen, doch werd de genoemde Pangerang alstoen, door gebrek aan patronen en verdere amunitie, genoodzaakt terugtetrekken. De muitelingen zulks bemerkende, kwamen van alle kanten opzetten, doch desniettegenstaande en hoewel het reeds duister was, is de terugtogt in de beste orde volbragt. Bij die gelegenheid is er aan onze zijde een man gedood, een man der solosche colonne gewond en een ander vermist.

De barissans van den Pangerang *Mangko Negoro* maken groote vorderingen en zijn reeds tot het zuider gebergte doorgedrongen, om van daar in het district *Patjitan* te vallen.

Bij *Bojoelalie* zijn de muitelingen wederom van het gebergte komen opzetten, doch zijn zij, door de magt van de regenten aldaar en de bezetting, zoo van die plaats als van den *Ampel*, terug gedreven.

In den omtrek van *Klatten* neemt de rust meer en meer toe, en ook in het district *Sockowatie* is het bij voortduring stil. Volgens ingekomen berigten, van verschillende kanten, zoude de Pangerang van *Serang*, in de nabijheid van *Babadan*, residentie *Samarang*, den grooten weg zijn overgetrokken en zich westwaarts hebben begeven.

—Uit de residentie *Kadoe* verneemt men dat de muitelingen zich nog in de districten *Minoreh* en *Bandongan* ophouden, hoezeer zij, in de laatste dagen, geene vorderingen hebben gemaakt en dat het district *Probolingo* door hen is ontruimd geworden. Zij zijn geweken naar de dessa *Kemoesook*, in de nabijheid van *Tempel*, om zich met *Dipo Negoro* te vereenigen, welke zich aldaar, volgens berigten, ophoudt en het voornemen zoude koesteren om weder in de aan den voet des bergs *Merapie* liggende dessa's zijne verblijfplaats te vestigen.

—In het district *Karangkobar*, residentie *Pekalongang*, hebben de muitelingen, onder aanvoering van den Pangerang *Soerio Admodjo*, ten getale van 2000 man, zich van onze positie te *Sigalo* meester gemaakt. De 2de luitenant *Schenk*, kommandant der bezetting aldaar, een europesche korporaal, benevens vier maduresche manschappen, zijn, bij het verdedigen dezer positie, het slagtoffer hunner onverschrokkenheid geworden.

De resident van *Pekalongang* heeft de noodige maatregelen genomen om den marsch te bespoedigen van een detachement infanterie, dat den 25sten september van *Samarang* naar *Pekalongang* is vertrokken, ten einde hetzelve nog vroegtijdig te *Battoor* zoude kunnen aankomen, om die plaats voor eenen aanval der muitelingen te beveiligen en heeft de djajang sekars die te *Keboemen* geposteerd lagen, naar *Sidajoe* doen oprukken.

Inmiddels is de kapitein *Michiels*, kommanderende te *Wonosobo*, na het afloopen van den post *Sigalo* vernomen te hebben, dadelijk met een detachement derwaarts opgerukt en is het hem gelukt de muitelingen van daar te verjagen en den gemelden post weder in bezit te nemen.

—In de ten zuiden der residentie *Rembang* gelegen *Mantjanegorasche* landen heerscht eene gewenschte rust.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

— *Beraadslagingen over het ontwerp van wet ter voorziening in de geldelyke behoeften van 's Rijks overzeesche bezittingen.*

Advies van den heer Beelaerts van Blokland.

Edel Mogende Heeren!

Zijn de Staten-Generaal bevoegd, de gevraagde garantie te verleenen? het ontwerp van wet heeft deze vraag doen ontstaan, uit hoofde van art. 60 der Grondwet:

» De Koning heeft bij uitsluiting het » opperbestuur over de volkplantingen en » bezittingen van het Rijk in andere wereld- » deelen."

Door dit art. is derhalve voorgekomen dat het bestuur over de volkplantingen en bezittingen buiten Europa zouden kunnen worden overgedragen aan handeldrijvende of andere bevoorregte maatschappijen; dit is duidelijk, wanneer men zich het vorig bestuur over die bezittingen herinnert, en aan die herinnering de uitdrukking der Grondwet toetst.

Maar ook geene andere magt heeft bevoegdheid om zich in dat opperbestuur te mengen; en de wetten of andere verordeningen des Konings hebben in de kolonien dezelfde kracht van wet, als hier te lande de wetten, door den Koning, met gemeen overleg der Staten Generaal uitgevaardigd; zonder dat zij aan eenige controlering, het zij van de hier te lande bestaande algemeene rekenkamer, hetzij van eenig ander departement van algemeen bestuur onderworpen zijn:

Ziedaar den eenvoudigen zin van dit artikel.

Maar dit opperbestuur neemt niet weg, dat de kolonien bezittingen van het Rijk zijn; waarvan ook, volgens art. 58, geen afstand of ruiling van eenig gedeelte derzelve kan plaats hebben, zonder goedkeuring der Staten-Generaal.

Dit opperbestuur verhindert dan ook niet, dat, schoon het bestuur in de kolonien zelve geen voorwerp voor de bemoeijenis der Staten-Generaal kan opleveren, de Koning de algemeene bevoegdheid (art. 70) om aan de Staten-Generaal wetten voor te dragen, of zoodanige andere voorstel len te doen, als Z. M. noodig oordeelt, ook op onderwerpen de kolonien betreffende, toepasse, wanneer er omstandigheden bestaan of maatregelen noodig zijn, waartoe de Koning het gemeen overleg der Staten-Generaal oordeelt te moeten inroepen.

Ik kan mij althans niet wel het denkbeeld vormen, dat ik in goeden ernst, eene eerbiedige naauwgezetheid voor het Koninklijk prerogatief, in dit art. 60 uitgedrukt, zoude betoonen door mij te onttrekken aan het gemeen overleg, dat de Koning, omtrent geldelijke aangelegenheden der kolonien, inroept.

Ik kan mij te minder dat denkbeeld vormen, na dat ik die onzer geëerde medeleden, welke, omtrent de bevoegdheid der Staten-Generaal op dit stuk, twijfel hebben te kennen gegeven, zich over het voorgesteld ontwerp zelve heb hooren uitlaten, en zelfs hooren beweren, dat de koloniale uitgaven op de begrooting onzer staatsbehoeften behoorden te verschijnen.

Het is dan ook hier geene zake van ons te mengen in het koloniaal opperbestuur, maar het geldt hier financiële maatregelen in het moederland, en, door medewerking van het moederland, omtrent de kolonien of overzeesche bezittingen te nemen.

Het is met dit opperbestuur als met andere daden van oppergezag en regt, bij voorbeeld, in art. 57, 58, 59, 61 en 62, welke somwijlen verbonden zouden kunnen zijn aan daden van wetgeving, voorstellen des Konings, kunnen ten gevolge hebben, ja zelfs aanleiding zouden kunnen geven tot de uitoefening van het regt der Staten-Generaal in art. 113 en 114 der grondwet, algemeen en zonder bepaling van voorwerpen toegekend.

Vooral moet die bevoegdheid in het oog vallen, wanneer het zake is van zoodanige maatregelen, die in tijd en wijlen de toepassing van art. 121 der grondwet, zouden kunnen vereischen, dat is, tot uitgaven zouden kunnen lijden, op de staatsbegrooting te brengen.

Is het voorstel zelve aannemelijk?

Om de Kamer daar over te doen oordeelen, heeft de regering alle mogelijke opening gegeven.

Uit dezelve is mij gebleken, dat de staat der Oost Indische bezittingen hulp vereischt: over de oorzaken dezer noodzakelijkheid nit te wijden, beschouw ik van geen bijzonder afdoenden aard; de beoordeeling, of het koloniaal bestuur berispi g dan lof verdient, laat ik aan des Konings opperbestuur over; ik heb geene reden om niet overtuigd te zijn, dat men met de beste trouw en zucht tot het goede is te werk gegaan; doch ik weet ook, dat het boven menschelijk vermogen is, zich altijd tegen dwaling in de middelen te hoeden; ik weet, dat men veelmalen geneigd is de beginselen die men kent, en die in het afgetrokkene goed zijn, toe te passen op een' anderen staat van zaken, met welken zij geene gelijksoortigheid hebben; dat gebrek kleeft dikwerf de europesche besturen omtrent hunne volkplantingen aan: (het verlies van St. Domingo heeft zulks aan Frankrijk duidelijk genoeg bewezen), ik wijde hier niet verder over uit; het belangrijk tafereel, ons, laatsleden zaturdag, door ons geëerd medelid *van Alphen* geleverd, heeft ons daar van gewigtige zaken geleerd, en mij herinnerd aan de les van eenen dichter der oudheid:

„ *At prius ignotum ferro quam scindimus aequor,*
„ *Ventos et varium coeli praediscere morem,*
„ *Cura sit, ac patrios cultusque habitusque locorum,*
„ *Et quid quaeque ferat regio, quid quaeque recuset.*

Welke andere hulp dan de voorgestelde garantie op eene ten behoeve der overzeesche bezittingen te opene geldleening, met het gemeen overleg der Staten-Generaal, zoude kunnen worden verleend, is mij onbekend; het is eene hulp van crediet, eventueel toegezegd, de dadelijke prestatie zal mogelijk nooit te pas komen; dit middel komt mij dus verkieslijk voor boven eenen werkelijken onderstand in geld, al ware het ook bij voorschot, eene wijze van hulpbetooning, die voor het moederland veel meer bezwarende zoude zijn, ja aan het onmogelijke zoude grenzen; van waar toch zouden wij die bezittingen in eens te gemoet komen met de importante som van 20 millioenen? en om zoo wel in het te kort te voorzien als het administratief kapitaal daar te stellen of te herstellen, is het mij volkomen begrijpelijk, dat kleine, gedeeltelijke bijdragen, in onderscheidene jaren te doen, eene opoffering zouden zijn, die het doel geheel zoude missen.

Zijn onze overzeesche bezittingen belangrijk genoeg voor het Rijk om in den gevraagden waarborg toe te stemmen?

Onze voorouders zouden eenen diepen zucht geslaakt hebben, indien zij deze vraag hadden hooren voorstellen; onze voormalige voorspoed behoort dan tot de geschiedenis, maar de geschiedenis is geen ijdel voorwerp van bespiegeling, neen, zij is daar, om ons te dienen als gids en als baken; zijn dan de tijden zoo veranderd? Is het niet meer waar, dat onze scheepvaart, onze scheepsbouw, onze koophandel, onze fabrijken, in één woord, alle takken onzer nijverheid het grootste belang, bij het behoud onzer overzeesche bezittingen hebben? Verschaft derzelver bezit niet aan duizenden onzer ingezetenen werkzaamheid en bestaan? Welken die bezittingen dus niet krachdadig mede tot onze welvaart, en tot ons onafhankelijk volksbestaan?

Ik heb, in den loop dezer discussien, de voorkeur hooren toekennen aan de West Indische volkplantingen: ik wil ook het belang van dezelve niet verkleinen; de indirecte voordeelen, die dezelve aan het moederland opleveren, zijn groot, en ik betreur het verlies van Demerary niet minder dan dat van eene andere bezitting: maar ik moet toch de Kamer doen opmerken, dat de West Indische kolonien reeds geldelijke hulp hebben noodig gehad, en dat die hulp door de Oost Indische bezittingen verstrekt is; het is het elfde of de penningen uit de Oost Indien in 's Rijks schatkist waren gestort, en daar uit weder aan de West Indien verleend; de Oost Indien hebben dus reeds, boven de indirecte voordeelen, ook directe voordeelen gegeven, voordeelen, op welke ik wel den minsten prijs stelle. En zijn de indirecte voordeelen gering? Met den vrijen handel is er op Java, wij hebben het laatstleden zaturdag gehoord, uit Nederland eene waarde van $1\frac{1}{2}$ millioenen guldens in een jaar ingevoerd, uit Engeland, voor drie millioenen; onze invoer aldaar is dus betrekkelijk minder dan die van Engeland, ik zeg betrekkelijk, want men moet het vermogen van dien invoer in verhouding brengen met het vermogen om te produceren, en wanneer ik dan de verhouding van de bevolking van Engeland tegen die der Nederlanden, en van het beweegbaar kapitaal van Engeland tegen dat der Nederlanden overstelle, dan komt mij de slo som der $1\frac{1}{2}$ millioenen in verhouding tot de 3 millioenen gunstig voor in betrekking tot de Nederlanden, zonder nog in aanmerking te nemen de verbetering, waarvoor die verhouding in ons voordeel vatbaar is: daartoe levert de Nederlandsche Handel Maatschappij de beste vooruitzigten, zij is door hare statuten verbonden, om, in haren vervoer van koopmanschappen, de voorkeur te geven aan Nederlandsche voortbrengselen; onze fabrijksteden zullen daarvan de weldadigste vruchten plukken, en genieten die reeds aanvankelijk: de Gentsche katoenen vinden in de O. I. een gretigen aftrek.

Dit beter vooruitzigt heeft, dus in mijn oog een groot overwigt ten voordeele van het voorgestelde ontwerp; ik zal in geene bijzonderheden daaromtrent treden, daar ons geëerd medelid *Reijphins* dit met zoo veel klaarheid heeft gedaan: ik moet slechts daarbij voegen, dat de vaart der Noord-Amerikanen op onze Oost Indische bezittingen niet, zoo geheel buiten ons belang is geweest, als wel in den eersten opslag schijnt; vele Amerikaansche schepen hebben gediend als vrachtvaarders voor invoer uit dit koningrijk, en voor uitvoer naar dit Rijk; die vrachtvaart hebben zij, als een gevolg der langdurige europesche oorlogen, en als eene vrucht van de dagen onzer vernedering, verkregen: wijze en voorzigtige maatregelen, gepaard met standvastigheid, kunnen ons het bezit van eigen vaart terug geven, van eene vaart, die wij, hoe ook gedeeld met anderen, waarschijnlijk geheel zouden missen, indien deze belangrijke bezittingen in andere handen waren.

Zal deze geldleening niet vallen in handen onzer groote financiele ligchamen? bijzonder in die der Handel Maatschappij?

Indien de groote financiele ligchamen in hare instellingen de bevoegdheid hebben om tot bijstand onzer overzeesche bezittingen bij te dragen, zoo is het bestaan van die ligchamen een wezenlijk goed; wat de Handel Maatschappij in het bijzonder betreft, aan deze is door hare statuten verboden, zich te mengen in al wat fondsen-speculatien is; art. 71 der wet van overeenkomst zegt: „ Het speculeren „ in fondsen of in den wissel is aan de „ Maatschappij verboden, onverminderd „ de bevoegdheid van de directie om de „ ledig liggende gelden op eene doelmatige en zekere wijze te beleggen, zonder „ evenwel dat de maatschappij immer gelden zonder onderpand zal mogen leenen „ aan particulieren of aan publieke autoriteiten."

Al wat deze maatschappij derhalve zoude kunnen doen, zoude bestaan in het voorschieten van gelden onder voldoende zekerheid, en waarom zoude zij dit minder kunnen doen dan ieder particulier? Indien zij er beter toe in staat is dan vele particulieren, dan zegen ik haar bestaan, gelijk ik hetzelve ook daarom zegen, om dat, van hare oprigting af, onze nationale scheepsbouw, met alles wat daarmede in verband staat, buitengemeen is aangewakkerd. Welke vrees kan dan deze Handel Maatschappij toch verwekken? Integendeel, zij is een der ankers onzer hoop.

Is de toestand onzer Oost Indische Bezittingen zoodanig, dat men met gerustheid de gevraagde crediet-hulp kan verleenen?

Wanneer alles voorspoedig ging, was er geen hulp noodig: het is behoefte, zoo voor het tegenwoordige als voor de toekomst, die hulp noodig maakt; maar het is daarmede als met alle onze middelen van verdediging; de kosten, tot den aanleg eener vesting of tot het bouwen van een oorlogschip aangelegd, kunnen nimmer de zekerheid daarstellen, dat wij die vesting of dat oorlogschip zullen kunnen bewaren: bij een opkomenden oorlog kunnen onze kolonien voorwerpen van aanval worden; maar men houde zich in tijds in staat van tegenweer, en offere die middelen niet op aan eene verkeerde zuinigheid! Eene goede geoefende krijgsmagt en eene voldoende zeemagt, behoort er altijd in tijd van vrede te worden onderhouden, om niet onverwacht in verlegenheid te zijn, en bij die physieke middelen van voorzorg zal eene morele verdediging komen: de gehechtheid der kolonien aan het moederland.

Zullen de inlandsche oorlogen en opstanden ons afschrikken? zullen wij vreezen, dat de inlanders ons verdrijven zullen? Weten wij dan niet, dat de bevolking over het algemeen het regtvaardig en zacht Nederlandsch bestuur boven dat van hare despotieke vorsten verkiest? Het is in de landen dier vorsten dat de opstanden plaats hebben; niet in de onzen. En wat heeft de ondervinding altijd geleerd? dat elke opstand geëindigd is met de bevestiging van onze magt: hetzelfde heeft plaats gehad in Britsch Indie; de Sultan van Mysore *Tippo-Saïb*, verwerkte den geduchtsten oorlog tegen de engelsche magt; hij had een krijgshaftig leger, wel voorzien met geschut; die oorlog eindigde, in de bestorming van Seringapatam, door den generaal *Baird*, die, eenige jaren te voren, krijgsgevangen en slaaf in die vesting was geweest, en daar den dienst van kok voor den aziatischen vorst had moeten verrigten; het Rijk van Mysore bestaat niet meer, het gebied van den grooten Mogol is in de onmetelijke britsche heerschappij verzwolgen, en de Gouverneur Generaal van Britsch Indie heerscht, met geen minder gezag, over 60 millioenen menschen in Asie, als waarmede zijn koninklijke meester de britsche eilanden in Europa regeert.

De voortgang van den menschelijken geest, dien wij niet stuiten kunnen, en ook niet stuiten willen, behoeft hier geene bekommering te baren; die voortgang is integendeel uitnemend geschikt, om de volkeren van Java te leeren zien, dat de opruijingen van een of ander misnoegd opperhoofd niet geschikt zijn, om hun geluk te bevorderen: wanneer onze gezagvoerders slechts waardigheid in hun gedrag, en regtvaardigheid in hun bestuur oefenen, de begrippen dier volkeren eerbiedigen, zelfs hunne vooroordeelen ontzien en, door de bevordering hunner belangen, dezelve aan het moederland verbinden, dan zal men, door de verlichting dier volkeren, rust en tevredenheid de plaats van oproeren zien innemen.

Deze overwegingen, en de overtuiging der noodzakelijkheid leiden mij tot de aanneming der voorgestelde wet.

Zakelijke inhoud van het advies van den heer Warin

De heer *Warin* had vroeger reeds van zijne spreekbeurt afgezien, dan, tegen het einde der zitting, vroeg en verkreeg hij weder het woord, niettegenstaande vele stemmen het sluiten der debatten vroegen. Hij sprak voor de vuist, en zeide, met kracht van gevoel: dat hij niet konde aanzien, dat men tot stemmen overging, zonder dat hij antwoord gegeven hadde aan de meeste sprekers voor de wet; welke eenen ongunstigen schijn hadden verspreid over de genen, die tegen de wet stemmen zouden, als of met het verwerpen dezer voordragt verbonden ware het weigeren van bijstand aan onze gewigtige bezittingen in Oost-Indie; dat hij zelf tegen de voordragt, zoo als zij daar was liggende, stemmen zoude; doch dat hij daarom er verre af was, hulp te willen weigeren aan de gewigtige bezittingen van het Rijk in Oost-Indië; dat hij in tegendeel, omtrent derzelver gewigt, het volkomen eens was met diegenen der sprekers, welke die bezittingen uit het gunstigste oogpunt voorgesteld hadden; dat hij ook vertrouwde, dat de genegenheid, om die bezittingen te hulp te komen, eenparig was in de vergadering, en dat, naar zijn oordeel, verscheiden sprekers veel te streng gevallen waren op de aanmerkingen, welke, door twee der sprekers, inwoners der stad Amsterdam, gelijk hij zelf was, gemaakt waren; dat hij, gelijk deze beide, stemmen zoude, zonder daarom alle hunne beweegredenen aan te nemen; dat de een (1) de zaak onder wat al te duistere kleuren had voorgedragen; dat de andere (2) wel eenig vat op zich gegeven had, waarop hij (de spreker) zelf welligt zoude geantwoord hebben, indien dit niet reeds veel te streng gedaan ware; doch dat hij, in beide de adviezen, vele waarheden had gevonden, welke eene ernstige overweging overwaardig waren.

Dat, wat betrof de beweerde weigering van bijstand, deze zich beperkte tot een uitstel van slechts eenige weinige weken; dat niemand beter dan hij zich voorbeelden zoude herinneren ter bevestiging van dit gevoelen, daar hij, in den zomer van 1822, gestemd had tegen het ontwerp van wet, houdende belasting op het Gemaal, om dat er geen *maximum* voor de admodiatie in bepaald was, waarop, bij het scheiden der vergadering, vele der leden van dezelve hem scherp verweten hadden, dat hij nu een stelsel had helpen omverwerpen, voor hetwelk hij zelf een jaar te voren gestemd had; dat hierop zijn antwoord eenvoudig geweest was, dat er slechts een uitstel van veertien dagen zoude plaats hebben, en dat hij indedaad zich slechts eene week had vergist, vermits, na verloop van drie weken, een nieuw ontwerp van wet voorgedragen was; dat hij toen, niet willende al te ongemakkelijk zijn, genoegen had genomen met de nieuwe redactie van artikel 40, doch dat hij nu vroeg, aan alle diegenen zijner collegas, welke provincien bewoonden, alwaar de admodiatie was ingevoerd, of hij niet beter zoude gedaan hebben, indien hij de uitleggingen mistrouwd had, welke men nog aan artikel 40 konde geven, en indien hij nogmaals tegen die wet had gestemd.

Weder tot het onderhavige onderwerp terug keerende, zeide de spreker dat, naar zijn gevoelen, alle degenen, die zich enkel bepaald hadden bij het schilderen der voordeelen, welke te verwachten zijn van de OostIndische bezittingen, geheel buiten het onderwerp van onderzoek gebleven waren, hetwelk daarin bestond, of de wet, zoo als zij daar was liggende, al dan niet konde aangenomen worden; dat wat betrof de grondwettigheid, hij meende, dat de bemoeijenis der Staten Generaal, in deze zaak, in zoo verre wel niet was tegen art. 60 der Grondwet, als, volgens art. 58, de Koning niet vermogt, 's Rijks bezittingen in andere werelddeelen met hypotheek te bezwaren, dan na dat de Staten-Generaal daarop hunne goedkeuring hebben gegeven; doch dat het niet even zoo was met het beslissen der vraag, of er eene geldleening al dan niet zoude geschieden; dat derhalve, dezen aangaande, het eerst art. geheel verkeerd was, en hetzelve niets meer behoorde in te houden, dan, *dat het besluit van den Koning, om eene geldleening te doen, gezien zijnde, de garantie van den Staat daaraan werd verleend.*

De spreker was het geenszins eens met den heer *Fallon*, die meende, dat, wanneer de Koning goed vond, de Staten-Generaal in de uitoefening van Hoogstdeszelfs magt te associëren, deze bevoegd waren zich daarmede te bemoeijen. Integendeel was hij van het gevoelen van den heer *Corver Hooft*, die met regt gezegd had, de Staten Generaal even min eene uitbreiding van magt mogten aannemen, welke de Grondwet hun niet gegeven had, als zij mogten het minste deel hunner magt afstaan; en het gezegde van den heer *le Hon* vond de spreker even gegrond, namelijk, dat, de Koning niet bevoegd was iets van zijne regten af te staan. Hij stond er derhalve sterk op, dat de wederzijdsche regten duidelijk mogten omschreven zijn en blijven, waarna men ook beter de wederzijdsche verpligtingen zoude kennen. Hij nam geenszins genoegen met het onbepaalde antwoord, gegeven door het gouvernement, hetwelk aldus luidt: »Men stemt gereedelijk toe, » dat de Koning, zonder gemeen overleg » met de Staten Generaal, de noodige maatregelen tot voorziening in de geldelijke » behoeften van de Overzeesche bezittingen » zou kunnen nemen, maar zulks kan den » Koning niet verhinderen, om, zulks noodig of wenschelijk achtende, zulk een gemeen overleg in te roepen."

Het tweede artikel van het ontwerp van wet vond de spreker veel te onbepaald. Omtrent het derde artikel voegde hij zich geheel bij de aanmerkingen, gedaan door de zevende afdeeling.

Eindelijk verzocht de spreker, dat de Kamer zeer oplettend geliefde te zijn op het eerste lid van het vijfde artikel, hetwelk, naar zijn gevoelen, niets minder inhield dan dat, de garantie eens toegestaan zijnde, aan den Staten-Generaal alle verdere raadplegingen over dit onderwerp ontzegd werden tot het jaar 1819, want, dat wel, bij het tweede lid van dat zelfde artikel, wordt melding gemaakt van mededeelingen te geven alle vijf jaren, maar dat deze mededeelingen niet verder zouden gaan, dan het gouvernement zulks zoude goedvinden, en de Staten-Generaal daar tegen niets zouden mogen inbrengen. Hij voegde hier bij, dat, hetgeen er had plaats gehad met opzigt tot het Amortisatie-Syndikaat, een voorbeeld was, hetwelk ter waarschuwing in het oog diende gehouden te worden.

Om alle welke redenen hij nogmaals verklaarde, tegen het ontwerp van wet te zullen stemmen.

(1) De heer G. G. Clifford.
(2) De heer Corver Hooft.

Scheepsberigten.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Sept. 27—schip *De Jonge Adriana*, G. J. Meeuw, van Batavia den 25sten september, naar Rotterdam, passagiers: stuurman Tak, Linstor, de jonge heer Blommestein, de heer Kemme, en Mr. Paenürs.—schip *Marii*, Z. L. Placnater, van dito den 24sten dito, naar Padang.

BATAVIA.

Aangekomen.

Sept. 26—schoener *Anna*, J. Hector, van Soerabaija den 14den september.—schip *Mathilda*, G. van Groenendaal, van Antwerpen den 16den mei, met Zr. Ms. troepen.—Eng. schip *York*, J. Moncuif, van Manilla den 14den augustus.

Sept. 27—schip *Marquis of Hasting*, C. MacLean, van Samarang den 24sten september, passagiers: majoor George, en de heeren G. MacLaine en G. Ingram.—brik *De Jonge Elizabeth*, A. M. Noorbeek, van Rotterdam den 20sten mei, met Zr. Ms. troepen, passagiers: chirurgijn P. Osten, 2de luitenants J. G Matsdorff en J. W. Huisman.

Sept. 28—schip *Johanna Maria Wilhelmina*, H. Ross, van Samarang den 24sten september, passagier: de heer J. van Hendrik.—brik *Passekan*, Tjing I-Ongtjoan, van Cheribon den 21sten dito.

Sept. 29—schip *Carolina en Jacoba*, Said Alowie Habassij, van Samarang den 23sten september.—brik *Experiment*, A. J. Grum, van Indramaijoe den 28sten do.

Sept. 30—schip *Jessij*, R. Mackie, van Soerabaija den 26sten sept. passagier: mev. M. Bartels.

Oct. 2—Amerik. schip *George*, W. Rea, van Lima, Zuid-Amerika, den 1sten juni.

Vertrokken.

Sept. 27—schoener *Colonial Trader*, W. Morling, naar Soerabaija.

Sept. 28—Zr. Ms. korvet *Arend*, kapt.-luitenant J. P. Machielsen, koersstellende om de noord.—schip *De Harmonie*, J. Stoffers, naar Amsterdam, passagiers: de heer en mevrouw M. Vermeer.

Sept. 29—Zr. Ms. schoener *Johanna*, 1ste luitenant W. J. Scheler, koersstellende om de west.—schip *Ster*, A Riggs, naar Indramaijoe.

Oct. 1—schoener *Flora*, T. A. Laming, naar Antwerpen.

Oct. 3—schoener *Anna*, J. Hector, naar Samarang.

SAMARANG.

Aangekomen.

Sept. 23—Amerik. schip *Claij*, T. Cloutman, van Soerabaija, passagiers: de heer Abot en familie.

Sept. 24—Arab. schip *Fatal Farie*, K. Looper, van Para Dessie.—brik *Margaretha Engeltina*, A. de Bruin, van Soerabaija en Rembang.

Sept. 25—schip *Louiza*, P. Lunel, van Batavia en Tagal, passagier: de heeren Addison en Donelan.—Arab. schip *Idrous*, Sech Awal Bin Saliem, van do.

Sept. 26—stoom-vaartuig *Van der Capellen*, T. Mackenzie, van Batavia, met Zr. Ms. troepen, passagier: de heer Van Dueren.—Arab. schip *Manok*, M. Montairo, van Soerabaija.

Sept. 27—brik *Johanna Maria*, A. G. de Kater, van Makasser, met Zr. Ms. troepen.

Sept. 28—Arab. schoener *Fathal Ganie*, Said Hoesin Bin Achmat Habsie, van Grissee.—dito schip *Joussour*, Said Hassan Bin Oemar, van dito.—brik *Dorothea*, R. de Voss, van Batavia, passagier: 1 Marinier.—schip *Mercurie*, N. Jordan, van Muntok, met Zr. Ms. troepen.—schip *Johanna Wilhelmina*, Tharup, van Batavia, Cheribon, Tagal en Pekalongang, passagiers: de heeren Zoetermeer en familie, Krumdik, Bootsgezel en De Rook, 2de luitenant Jansen, apotheker Reijne, adjudant Adena, kadet Bergman, en mevrouw de weduwe Nagel.

Vertrokken.

Sept. 23—schip *Marquis of Hasting*, C. MacLean, naar Batavia, passagiers: de heeren G. MacLaine, G. Ingram, majoor aide-camp George.—schip *Caledonia*, thans genaamd *Johanna Maria Wilhelmina*, J. C. Ross, naar dito, passagiers: de heeren P. Andreas, M. Awit en J. Hendrik.

Sept. 25—schip *Buitenzorg*, H. W. S. d'Allens, naar Soerabaija.

Sept. 26—Maleische brik *Riouw*, J. R. Lorie, naar Soerabaija.—brik *De Ondernemer*, J. Banon, naar dito, met 5 man troepen, passagiers: de heeren C. Noke en F. W Spreeuwenburg.

Sept. 27—schip *Louiza*, P. Lunel, naar Soerabaija, passagier: de heer Smard.—Arab. schip *Mackbarie*, Said Mochamat Bin Alhadad, naar Riouw en Malakka, passagiers: de heer J. Fernadij en zoon.—brik *Margaretha*, J. L. Wood, naar Soerabaija.

Sept. 28—stoom-vaartuig *Van der Capellen*, F. Mackenzie, naar Batavia.—Chinesche brik *Tiksing*, P. Potter, naar Soerabaija.

Sept. 29—Arab. schoener *Fathal Ganie*, Said Hoesin Bin Achmat Habsie, naar Riouw.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Sept. 21—schip *Jessij*, R. Mackie, van Passaroeang den 20sten september.

Sept. 22—brik *Harriet*, G. White, van Samarang den 19den september.

Sept. 24—schoener *Wilhelmina*, M. de Costa, van Samarang den 19den september.—schip *Nieuw Cato*, C. F. Drijman, van Pekalongang den 17den do.

Sept. 26—Zr. Ms. schoener *Iris*, luitenant der 1ste klasse J. J. Boedrie, van een kruistogt om de oost.

Vertrokken.

Sept. 19—brik *Margaretha Engeltina*, A. de Bruin, naar Samarang en Batavia.

Sept. 20—Amerik. schip *Claij*, T. Clautman, naar Samarang, Batavia en Salem, passagier: de heer Abot.

Sept. 22—brik *Kamper*, Mochamat Yatiem, naar Riouw en Malakka.

Sept. 26—schip *Nieuw Cato*, C. F. Drijman, naar Sumanap.—schip *Jessii*, R. Mackie, naar Batavia, passagier: juffrouw Bartels.—schip *Fatalkair*, Sech Japar Bin Salama, naar Passaroeang en Batavia.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERY.

Bataviaasch Advertentie-blad.

No. 40. *Zaturdag den 7den October* 1826.

PRIJS-COURANT, *waarnaar, gedurende de drie eerstvolgende maanden, zullen geheven worden de* INKOMENDE REGTEN, *op de hieronder gemelde* WOLLEN- EN KATOENEN GOEDEREN, IN VREEMDE LANDEN VERVAARDIGD, *en het zij met vreemde dan wel met Nederlandsche schepen aangebragt wordende, opgemaakt in voldoening aan de resolutie der Hooge Regering van den 14den februari 1824 no. 4, gepubliceerd in de Bataviasche Courant van den 21sten februari 1824 no. 8.*

WOLLEN GOEDEREN.

Lakenen extra super fijne	f 15:	--	per	el.
Dito, super fijne	10:	--	„	„
Dito, fijne	7:	50	„	„
Dito, ordinaire	5:	--	„	„
Dito, gemeene	2:	50	„	„
Half laken of Ladies Cloth 1ste soort	5:	--	„	„
Dito, 2de „	3:	--	„	„
Pelisse laken 1ste „	5:	--	„	„
Dito, 2de „	4:	--	„	„
Dito, 3de „	3:	--	„	„
Laken Rassen, roode	30:	--	„	stuk.
Dito, andere kleuren	18:	--	„	„
Cazimieren 1ste soort	4:	--	„	el.
Dito 2de „	3:	--	„	„
Grijnen of Polimieten	2:	--	„	„
Flanel	1:	--	„	„
Wollen dekens 1ste soort	20:	--	„	paar.
Dito, dito ordinair	12:	--	„	„
Wagen pasement	---	66½	„	el.
Vlaggedoek	---	33½	„	yd.
Carpetten	2:	50	„	„
Bankkleedjes	10:	--		ieder.
Tafelkleeden	4:	--	„	yd.
Karpaai	22:	--	„	stuk.
Bombazets	25:	--	„	„
Printannières	2:	--	„	el.

KATOENEN GOEDEREN.

Kambriks.	$\frac{6}{4}$-12 yards	f 8:	--	per	stuk.
Kalicos en zoo gen. Loom Cloth.	$\frac{6}{4}$-24 „	11:	--	„	„
Shirtings.	$\frac{6}{4}$-24 „	9:	--	„	„
Made pollams.	$\frac{6}{4}$-24 „	9:	--	„	„
Long Cloth.	$\frac{8}{4}$-36 42 „	30:	--	„	„
Jaconet Mouslin of Neteldoek.	$\frac{6}{4}$-20 „	15:	--	„	„
Neteldoek, verschillende soorten.	$\frac{6}{4}$-10 „	7:	--	„	„
Gekeperd of zoogen. Tweeld Cloths.	$\frac{6}{4}$-24 „	15:	--	„	„
Nagemaakte roode Madrassche doek.		8:	--	„	doz.
Nagemaakte Pallakatsche dito.		8:	--	„	„
Bandannos of Andrinopel roode dito.		8:	--	„	„
Nagemaakte Mussulipatamsche dito.		7:	--	„	„
Fancij dito.		7:	--	„	„
Nagemaakte dito gebatikd aan beide zijden.		8:	--	„	„
Dito dito aan eene zijde gebatikd.		6:	--	„	„
Sarongs, (gewevene.)		2:	--	ieder.	
Dito (gedrukte.)		2:	--	„	
Dito (nagem. gebatikde aan eene zijde).		2:	50	„	
Dito (nagem. gebatikde aan beide zijden).		4:	--	„	
Slindangs, (nagem. aan eene zijde gebatikde) voor volwassenen.		2:	--	„	
Dito (nagem. gebatikd aan beide zijden).		3:	--	ieder.	
Sitzen meubel of andere van verschillende kleuren, gekleur. lilas daar onder begrepen.	yards $\frac{7}{8}$-24 a-a $\frac{4}{4}$-28	13:	--	per	stuk.
Gedrukte katoenen tweekleurige.	$\frac{7}{8}$-24 a a $\frac{4}{4}$-28	10:	--	„	„
Gedrukte katoenen, enkele kleuren.	$\frac{7}{8}$-24 a-a $\frac{4}{4}$-28	8:	--	„	„
Gekleurd of geverwde kambriks.	$\frac{6}{4}$-12	9:	--	„	„
Geverwde made poll.	$\frac{6}{4}$-24	11:	--	„	„
Gekeperd wit lijnw. of zoogen. Jeans.	$\frac{7}{4}$-35	33:	--	„	„
Jeannets	$\frac{3}{4}$-37	30:	--	„	„
Katoenen of moltons dekens.		15:	--		ieder.
Mans-koussen.		15:	--	per	doz.
Dames-koussen.		18:	--	„	„
Halve-koussen.		6:	--	„	„
Slaapmutsen.		13:	--	„	„
Handschoenen.		6:	--	„	„
Suspenders.		6:	--	„	„
Naaigaren in doozen van 12 ballen.		11	--	„	doos.
Dito in ponden.		6:	--	„	pd.
Nagemaakt Japansch keizerslinnen $\frac{3}{4}$ of 1 yard en 6 lang		4:	--	„	yd.
Gingams, $\frac{7}{8}$ yd. br. verschill. langt.		--	50	„	„
Dherries of nagem. Jap. linn. $\frac{3}{4}$ yd.		--	40	„	„
Grankies $\frac{3}{4}$ yd.		--	40	„	„
Quiltings 1 yd.		1:	25	„	„
Drils of dubb. dimities $\frac{3}{4}$ yd.		--	33½	„	el.
Sateens, witte		--	50	„	„
dito, gekleurde		--	50	„	„
Quiltings, geverw. cordr. drils Flor.		--	75	„	„
Gekleurde Jeans		--	75	„	„
Katoenen garens van no. 1 tot no. 60		1:	50	„	pd.
Dito, „ 60 „ 120		3:	--	„	„
Dito, daarboven		4:	--	„	„
Geverwde morrees, l. 18 b. 1 y.		9:	--	„	stuk.
Geverwde katoenen kassimiers		--	70	„	yd.
Checks 10 yard lang		--	50	„	„
Baftas 20 yards lang		6:	--	„	stuk.

Sarongs en slindangs voor kinderen zullen slechts onderworpen zijn aan de helft der regten voor die voor volwassenen bepaald.

De el in deze prijs-courant bedoeld, is de oude Amsterdamsche el van 27 duim.

Alle vreemde wollen of katoenen goederen, ingevoerd wordende van andere lengten en breedten dan hierin vermeld, zullen berekend worden pro rato van den inhoud.

Alle vreemde goederen van wol of katoen gemaakt, niet in deze prijs-courant bekend gesteld, zullen worden getaxeerd naar den marktprijs tijdens den invoer, en de inkomende regten daarop berekend, tot dat dezelve in de volgende prijs-courant zullen bekend gesteld worden.

Batavia, den 30sten sept. 1826.

De hoofd-directeur van financien.
J. C. GOLDMAN.

De fung. directeur der inkomende en uitgaande regten, landelijke inkomsten en direkte belastingen.
J. KRUSEMAN.

DE Hoofd-Directeur van Financien maakt hiermede, met referte tot deszelfs advertentie van den 15den december 1823, bekend, dat aan degenen, welke verlangen mogten hem over dienstzaken te spreken, daartoe alleen gelegenheid zal worden gegeven des maandags en donderdags morgens, van 9 tot 11 ure, ten ware dat zulks zijn mogt over zaken, welke geen uitstel kunnen lijden; zullende echter de ambtenaren hem op de gewone tijden over dienstzaken kunnen onderhouden.

BATAVIA, *28 september 1826.*

De Hoofd-Directeur voornd.
J. C. GOLDMAN.

—DE Resident van Batavia, als daartoe geautoriseerd zijnde, maakt mits deze bekend, dat ten zijnen bureele, van heden af, eene inschrijving is geopend, voor den afhaal van de Lampongs, in de residentie Bantam, en het overbrengen herwaarts van de volgende aldaar aangespoelde Gouvernements houtwerken, bestaande uit:

365 stuks *Balken, in soorten.*
70 « *Groote Planken*, en
500 « *Sierapen*,

met nooding aan de gegadigden, om hunne inschrijvings billetten, voor of op den 7den october, ten voorschreven bureele te willen inzenden, wanneer deze inschrijving zal zijn gesloten.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

BATAVIA, *den 25sten sept. 1826.*

—DE Resident van Batavia adverteert hiermede, dat door hem, ingevolge verkregene autorisatie van den heer Hoofd-directeur van Financien, eene inschrijving is geopend, voor de levering aan het Gouvernement eener onbepaalde hoeveelheid pennen, welke van heden af tot en met den 9den october zal geopend blijven; — de gegadigden naar dezelve mitsdien noodigende, om hunne inschrijvings billetten, houdende eene duidelijke opgave van het getal, de soort en prijs van het aangebodene, voor dien tijd ten zijnen bureele intezenden.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

BATAVIA, *den 30sten sept. 1826.*

—DE Resident van Batavia maakt mits deze bekend, dat ingevolge verkregen autorisatie van den Hoofd-Directeur van Financien, door hem, van heden af tot en met den 9den october aanstaande, eene inschrijving is geopend voor de leverancien van:

600 leggers *Arak*, en
8,000 pikels *Suiker*,

met nooding aan de gegadigden, om hunne inschrijvings billetten dienaangaande, voor de sluiting dier inschrijving, (den 9den october) ten zijnen bureele te willen inzenden, en met mededeeling tevens, dat, inschrijvingen, die tot voorschreven einde te Samarang en Soerabaija zullen worden gedaan, ook aangenomen zullen worden.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

BATAVIA, *den 30sten sept. 1826.*

—MET referte tot zijne bekendmaking van den 19den september jl., omtrent de voorzetting der vendutie van Gouvernements lijwaden, enz., adverteert de ondergeteekende, ingevolge verkregen autorisatie, dat behalven dezelve, op zaturdag aanstaande, ook publiek zullen worden verkocht eenige specerijen.

De Resident van Batavia,
VAN HOGENDORP.

BATAVIA, *den 6den october 1826.*

Pro justitia.

—ALZOO bij resolutie van President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaija, de dato 15 september 1826, de persoon van *Nicolaas van Meeteren Brouwer*, voor den tijd van een jaar, is gesteld onder curateele, en over deszelfs persoon en goederen als curatoren zijn benoemd geworden *Willem Verhagen*, kapitein ter zee en directeur van 's lands werf te Boenga, en *Karel Rutgert Vincent*, secretaris der residentie Grissee, beide wonende te Grissee, zoo wordt hiervan der gemeente kennis gegeven, op dat zich een ieder wachte voor schade.

Ter ordonnantie van President en Leden voornoemd.

De Griffier,
W. A. PALM.

SOERABAIJA, *den 19den sept. 1826.*

—HUIS-KOLLECTE ten behoeve der Diakonie Armen en Weezen der Hervormde Gemeente.

Diakenen der Hervormde Gemeente brengen hiermede, als daartoe door de Hooge Regering dezer gewesten geautoriseerd, ter kennisse van het deelnemend publiek, dat de gewone driemaandelijksche huis kollecte ten behoeve der armen en weezen dezer gemeente, over het derde trimester van dit jaar plaats zal hebben, als volgt:

Op maandag den 16den october 1826, om de west buiten de stad, (eerste gedeelte) bevattende Molenvliet, de Princelaan, Rijs- en Noordwijk, door den broeder diaken *S. D. Schiff.*

Op dingsdag den 17den october, om de west buiten de stad, (tweede gedeelte) bevattende het Koningsplein, en den weg van Tanabang, door den broeder diaken *F. Sorbier.*

Op woensdag den 18den october, om de west buiten de stad, bevattende Jacatra, Goenoeng-saharie, Weltevrede, en den weg naar Meester Cornelis, door den broeder diaken *D. G. Reitz.*

Op donderdag den 19den october, om de west binnen de stad, bevattende alle de grachten en straten der stad bewesten de groote rivier, door den broeder diaken . . *Seydelkoon*, en

Op vrijdag den 20sten october, om de oost binnen de stad, bevattende alle de grachten en straten der stad beoosten de groote rivier, door den broeder diaken *B. J. A. W. Brilman.*

Het kollegie van diaken der Hervormde Gemeente,
DE VIRIEU.

Ter ordonnantie van hetzelve.
De Scriba,
B. J. A. W. BRILMAN.

BATAVIA, *den 6den october 1826.*

VASTGESTELDE PRIJZEN.	*Batavia.*		*Samarang.*		*Soerabaija.*	
	G.	C.	G.	C.	G.	C.
Tarwen brood de 14 oncen	„	25	„	20	„	33½
Varkens-vleesch het katje	„	26½	„	50	„	32
Ossen-vleesch het pond	„	20	„	20	„	16

MARKTPRIJZEN.	*Batavia.*		*Samarang.*		*Soerabaija.*	
	G.	C.	G.	C.	G.	C.
Klapper-olie per takk. of 32 bott.	14 à 15	„	16	50	8	„
Katjang-olie dito dito	8	50	13	20	5	50
Dempel-olie per pikel	„	„	25	„	9	30
Rijst per kojang	90 à 100	„	120	„	96	„
Idem per gantang	„	45 à 50	„	51	„	20
Brandhout de vad, van 18 vt. op 6	12	„	12	„	10	„

EDICTALE CITATIEN.

Pro justitia.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad *Jan van der Kinne*, R. O. voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indie gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default met admissie tot het doen eener tweede citatie, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van *f* 143:-15, zijnde het zuiver rendement van 29; op publieke vendutie verkochte en door de beambten der in- en uitgaande regten achterhaalde zakken met koffij-boonen, waarvan de voerders zich op de vlugt hebben begeven en de eigenaar onbekend is;

Zoo is het, dat ik *Christiaan Carel Schubert*, fungerend deurwaarder bij welmelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op het hierboven vermelde bedragen van *f* 143:-15, om op donderdag den 9den november 1826, des morgens te acht ure precies, ter openbare rolle van gezegden raad, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het eerste default te purgeren, alsnog hun vermeend regt en pretentie te institueren, te sustineren, te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als door den fiskaal voornoemd, tot confiscatie van welmelde penningen zal worden gedaan en genomen, daarop te antwoorden en te procederen als naar regten, sub poene tegen de nalatigen of non comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffiecheerd, van de puije van het raadhuis te Batavia, op den 28sten september 1826.

De fung. deurw. voornoemd.

C. C. SCHUBERT.

—Alzoo de Raad van Justitie te Batavia, aan de desolate boedelkamer, als administrerende de insolvente boedels van wijlen *M. Sontag*, *G. Hoeve*, *W. Laenderts* en *J. K. Zwartz*, heeft verleend het tweede default enz.

Zoo is het, dat ik fungerend deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard, alle bekenden en onbekenden die eenig regt, actie, of pretentie op de voorschrevene boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 9den november 1826, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste default te purgeren, en voorts alsnog hun regt, actie, of pretentie te institueren, sub pœna dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffiecheerd, na voorgaande klokslag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 28sten september 1826.

De fung. deurw. en gezw. expl. bij den Raad van Justitie voornd.

C. C. SCHUBERT.

Pro Fisco.

—Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den waterfiskaal R. O., in dato 14 september ll. bij rekeste gedaan verzoek, geaccordeerd heeft citatie bij edicte tegen allen en een iegelijk, die eenigen eigendom, actie of pretentie vermeenen te hebben op een *joeckoom*, waarin zich *twee zakken koffijboonen*, wegende te zamen een honderd vier-en-tachtig ponden bruto, bevonden, aangehouden in den avond van den 21sten augustus 1826, omstreeks half acht ure, bij het inkomen der groote rivier;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur, bij welmelden Raad, bij deze voor de eerste maal oproep elk en een iegelijk, die zich tot dezelve *joeckoom* en *koffijboonen* mogt geregtigd achten, om in persoon of wel door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag die zijn zal den 1sten november eerstkomende, 's morgens de klokke half acht ure, ten einde zijne of hare actie en pretentie te institueren, en voorts te procederen als naar regten, sub pœne, dat aan de non-comparanten een eeuwig stilzwijgen zal worden opgelegd, en dat voor het profijt van dien of bij gebreke van eene dengdelijk beyondene pretentie, de meergemelde *joeckoom* en een honderd vier-en-tachtig ponden *koffijboonen*, zullen worden verklaard aan den lande te zijn vervallen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffiecheerd van de puije van het raadhuis te Samarang, den 21sten september 1826.

De deurw. en gez. expl. bij den raad van justitie voornd.

D. PIJL.

—Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, bij rekeste in dato 13 september 1826, op het door den prokureur *Charles Philip du Cloux*, in hoedanigheid als generale gemagtigde adlites van het kollegie van weesmeesteren dezer stede, en die in hoedanigheid als plaatselijke desolate boedelkamer, en als zoodanig administrerende de insolvente boedels van wijlen *Jan Cramer*, *W. S. Hammond* en *Fredrik Kesting*, gedaan verzoek, geaccordeerd heeft citatie bij edicte tegen allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentien vermeenen mogten te hebben op en tegen de voornoemde boedels;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, bij dezen dagvaard allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentien op en tegen de voornoemde boedels vermeenen mogten te hebben, om in persoon of door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, op woensdag den 1sten november 1826, des morgens de klokke half acht ure, ten einde, aldaar hunne pretentien aantegeven, te verifieren en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffiecheerd, na voorafgaande klokslag, te Samarang den 20sten september 1826.

De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van just. voornd.

D. PIJL.

—Alzoo de Raad van Justitie te Amboina, bij dispositie van den 19den julij 1826, op het verzoek van de weeskamer te dezer stede, en in die hoedanigheid als plaatselijke desolate boedelkamer administrerende den insolventen boedel en nalatenschap van wijlen *Jan de Keyser*, in leven pakhuismeester alhier, ingevolge art. 31 van het reglement op de zamenstelling en de regtsmagt van de Raden van Justitie in de Moluksche eilanden en de regtspleging voor dezelve, heeft verleend appointement van edictale citatie, *ad valvas curiæ*, tegen alle bekende en onbekende crediteuren van gemelden boedel;

Zoo is het, dat ik *Hubertus den Hartog*, deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie te Amboina, bij dezen voor de eerste maal dagvaard, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie, of pretentie op voorschreven boedel van *Jan de Keyser*, vermeenen te hebben, om op woensdag den 3den januari 1827, des morgens te half elf ure, voor gemelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde hunne pretentie aan te geven, te verifieren en voorts te procederen tot preferentie en concurrentie als naar regten.

Aldus gepubliceerd en geaffiecheerd, na voorgaande klokslag, van de puije van het raadhuis te Amboina, den 31sten juli 1826.

De deurwaarder voornoemd,

H. DEN HARTOG.

VENDU DEPARTEMENT.

Op zaturdag den 7den october 1826.

AAN 's lands kleeding pakhuis alhier, voor rekening van het Gouvernement, van eenige lijwaden, lakenen en andere wollen stoffen, alle van eene zeer goede kwaliteit, mitsgaders eenige specerijen.

Op maandag den 9den october 1826.

VOOR de woning van *A. Scheurkogel*, achter Weltevrede, van wagens, paarden, huismeubelen en wat meer zal worden aangeboden.

Op dingsdag den 10den october 1826.

VOOR het negotiehuis van wijlen *J. F. Arnold*, van mahoniehouten meubelen, piano's, glas-, kristal- en ijzerwerken, sloten, vijlen, mahoniehouten likeur kelders, werkdoosjes, bijouterien en galanterien, zijden stoffen, shawls, chitsen, merinos, zijden en katoenen linten, marokijn leder, gekookte soija, japansch lakwerk, een octant, eene partij marmeren vloersteenen, enz.

Op woensdag den 11den october 1826.

IN het lokaal der Beurs, voor rekening van diverse kooplieden, van velerhande soorten van negotie goederen.

Op donderdag den 12den october 1826.

VOOR het negotiehuis van *G. Manuk*, op de groote roca-malakka, van persiaansche amandelen, roozen olie, roozen water, kust cormandel en bengaalsche lijnwaden, manilla cigaren en andere goederen meer.

Op vrijdag den 13den october 1826.

VOOR het negotiehuis van *Brouwer, Nolthenius* en *Co.*, op de groote rivier, van lakens, kasimieren, gemaakte kleederen, katoenen lijwaden, zwarte mans hoeden, flanel, madera-, witte- en fijne wijnen, jenever, likeuren, bitter, mineraalwater, azijn en diverse provisien, glaswerken, glazenruiten, kantoor boeken, galonnen, meubelbeslag, enz.

Op zaturdag den 14den october 1826.

OP vordering en ten bijzijn van den deurwaarder van den raad van justitie te Batavia, voor een huis in de binnen nieuwpoortstraat, van diverse bij wege van executie achterhaalde goederen: wagens, paarden, huismeubelen, juweelen, goud- en zilverwerken, en andere goederen meer.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Verkoop op regterlijk gezag.

Op donderdag den 12den october aanstaande zal te Pattie, ingevolge de wet, krachtens vonnis van den landraad van Japara en Joana, van den 25sten april ll., bij executie voor en van wege den chinees *Kouw Tjiansing q. q. Tan Hong Tjoe*, van Koedoes, verkocht worden een steenen huis, staande te Pattie, en toebehoorende aan den chinees *Lien Tjiang*.

Indien er dus iemand mogt zijn, die eenig regt, actie of toezegging op de voorschrevene vastigheid zoude willen pretenderen, en zich opponeren tegen de voorschreven executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

De opziener der landelijke inkomsten, waarnd. deurw. te Pattie.

G. P. SERVATIUS.

—Wissels op Nederland te verkrijgen bij

J. VERSTEEGH.

Voorrei, 28 sept. 1826.

—Op den dag nader te bepalen, zal door den vendumeester, ten overstaan eener kommissie uit den landraad te Batavia, krachtens vonnis van denzelven raad dd. 11 mei 1826, bij executie worden verkocht, voor en van wege den chinees *Tio Kie*, de navolgende vastigheid, toebehoorende aan *Tjiong Alian*.

Zeker huis met pannen gedekt, waarvan de noord-west en oost gevel is gebouwd van steen, staande en gelegen in het westerveld het 5de deel van het blok M, en waarvan de grond is toebehoorende aan *J. N. Jacobs c. s.*

De deurw. en gez. exp. bij den landraad van Batavia,

J. MAERTENS.

Batavia, *den 5den october 1826.*

—Verkooping op regterlijk gezag.

Op vrijdag den twintigsten october aanstaande, zal te Tagal, ten overstaan van eener kommissie uit den landraad aldaar, krachtens vonnis van den Raad van Justitie te Samarang, dd. 31 juli 1826, bij executie voor en van wege den heer *Henry Bail Wilson*, en deze in hoedanigheid als gemagtigde van *William Buchanan*, die is erfgenaam en executeur testamentair van *Robbert Barrows* te Samarang, verkocht worden twee steenen huizen en eene brik, staande en gelegen te Ta-

gal, en toebehoorende aan den chinees *Tan Biauwko.*

Indien er dus iemand mogt zijn, die eenig regt, actie of toezegging op voorschreven vastigheden zoude willen pretenderen, en zich opponeeren tegen de voorschreven executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

De deurw. en gez. expl. bij den landraad te Tagal.

J. OHL.

—Super fijne napolitaansche harp en guitarre snaren te koop bij de weduwe *van der Spaa.*

—De ondergeteekende zich van eenige complete en nieuwe werken willende ontdoen, biedt de navolgende, tegen de daarbij bepaalde prijzen, ten verkoop aan, als: *Valentyn*, over de Indiën, 8 deelen, in folio, *f* 200; *Kaemper*, over Japan, 1 dl., in fol., *f* 50; *Daendels*, over Java, 4 dl., in fol., *f* 100; *Chomel*, huishoudelijk woordenboek (verkort), 4 deelen, van A tot Z compleet, *f* 80; *Bruining*, geographisch woordenboek, 4 dl., van A tot Z, *f* 100; eene partij uitgezochte romans van *Lafontaine*, *Immerzeel* en anderen, 57 deelen, *f* 200; de werken van *Walter Scott*, (Engelsch) 60 deelen, *f* 240; 100 stuks zoo treur-, tooneel- als blijspelen *f* 100; de vrijheid des zeehandels en gedachten over den China handel, 5 deelen, *f* 40; *O'Meare*, de stem uit St. Helena, 2 deelen, en de stem uit St. Helena beantwoord, 1 deel, *f* 25. Adres te Cheribon bij

NEITZELL.

—Bij *van Straten* en *Witt*, in de Nieuwpoort-straat, is voorhanden: een geassorteerd factuur dames kleederen, garnituren, kanten, voiles, neteldoek, cambrics, Zwitsersche chitsen en hemden, koussen, welke zij in detail te koop aanbieden, alsmede fraaije schilderijen, kristal- en andere glaswerken, astrale en nacht lampen, pendules, mahonichouten meubelen, gemaakte rokken, hoeden, fijne lakens, schoenen en laarzen, speelgoed, enz.; wijders zijn bij hen te bekomen, versche provisien, als: boter, roodewijn in soorten, extra goede port-; rhijn- en muskaat wijn, fijne madera, jenever, cognac en witte brandewijn, mineraal water, meel in vaten, zware en ligte bieren van *tien* onderscheidene brouwerijen, à *f* 50 en *f* 45 per vat, benevens Middelburger porter bier, en Lambiek; Manilla cigaren, à *f* 56 per mille, Hollandsche cigaren, tabak en snuif van *Minderop* te Rotterdam; welke goederen ook grootendeels factuursgewijze en tot zeer matige prijzen bij hen te verkrijgen zijn.

—Te koop, eene familie zeer goede slaven, te bevragen ter lands drukkerij.

GEBOORTEN.

Heden beviel voorspoedig van eene dochter, *A. S. E. Baeckers von Netzen*, geliefde huisvrouw van

J. C. SCHMIDT.

Soerabaija, *den 22sten sept. 1826.*

Dienende deze tot kennisgave aan vrienden en bekenden.

—Heden verloste van eene dochter, *J. Verkruijsen*, echtgenoot van

P. HAGENAAR.

Weltevrede, *28 september 1826.*

—Op den 11den augustus 1826, beviel voorspoedig, van een welgeschapen zoon, *H. J. Happel*, geliefde echtgenoot van

P. F. SIJTHOFF, *ontv. der inl. en uitg. regten te Makasser.*

STERFGEVALLEN.

Heden overleed mijne zeer geliefde echtgenoot, *Maria Christina de Man*, in den ouderdom van 28 jaren, mij nalatende vier kinderen, te jong om met mij dit verlies te beseffen.

W. A. KEUCHENIUS.

Batavia, *den 24sten sept. 1826.*

—Heden overleed mijne zeer geliefde echtgenoot, *Anna Geertruida Wouters*, in den ouderdom van 23 jaren, mijne nalatende een zoontje.

J. F. SMIT.

Batavia, *den 3den october 1826.*

—In den afgeloopen nacht overleed, in den jeugdigen ouderdom van drie jaren en tien maanden, mijn hartelijk geliefd tweede zoontje *Willem Alexander Lodewijk*, gevende hiervan door dezen gebruikelijken weg kennis aan mijne vrienden en bekenden.

S. VAN SON, wed. *H. L. Gesenschap.*

Weltevrede, den 6den oct. 1826.

NAGELATEN BOEDELS.

Die genen, welke iets te vorderen of verschuldigd zijn, aan de nalatenschap van wijlen den heer *de Calé*, tweede luitenant adjudant bij het 2de bataillon 20ste afdeeling nationale infanterie, overleden te Makasser den 5den augustus jl., gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan den ondergeteekenden testamentairen mede-executeur in gemelde nalatenschap.

G. A. HEINTZEN, *1ste luit.*

Makasser, *den 4den aug. 1826.*

—Elk en een iegelijk die iets verschuldigd is, dan wel te vorderen heeft van den boedel van wijlen den, op den 9den dezer, alhier ab-intestato overleden heer *J. Pietersen*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de ondergeteekende

Agenten der Bataviasche weesk.

J. J. TIEDEMAN.
J. D. PIETERSEN.

Tanara, *den 18den sept 1826.*

—Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den apotheker der 3de klasse *Defossé*, gelieve zich te adresseren, binnen zes weken, aan de ondergeteekende kommissarissen.

A. HENDRIKS, *2de luitenant.*
T. W. DIEDERICH, *2de luit.*

Palimanang, *25 september 1826.*

—De, bij de weeskamer te Batavia, geadministreerd wordende boedel van wijlen den gezaghebber van het schip de Star, *H. R. Trampe*, thans zoo ver tot likwiditeit gebragt zijnde, dat de in dezelve opgekomen schulden kunnen worden voldaan, zoo worden mits dezen de respective crediteuren in opgemelden boedel, bij deze opgeroepen, om hunne in der tijd aangegeven en genoteerde pretentien op denzelven, ter secretarie der kamer te komen ontvangen.

Namens de weeskamer voornd.

De Secretaris,
FOCQUIN.

Batavia, *den 7den october 1826.*

—De weeskamer te Batavia verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen *J. Erik Hilsberg*, *Cornelis Willem Jager*, beide in leven boostman, en de christen vrouw *Helena Magdalena Octavianus*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

De Secretaris,
FOCQUIN.

Batavia, *den 7den october 1826.*

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Rotterdam,	*Ned. brik Jonge Elizabeth*,	Noorbeek.
Padang,	*dito schip Franser*,	Lautier.
Calcutta,	*Eng. schip Marijann Sophia*,	Henderson.

Batavia, den 5den oct. 1826.

De postmeester,
P. A. BIK.

SAMARANG.

Wordt bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat aan het postkantoor te Samarang, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden naar:

naar	schip	kapitein
Rioiuw,	*Chinesche toop*,	Oewa Oetko.
Straits,	*Maleische Pantjalang*,	Oewan Oesoep.

Samarang, den 29sten sept. 1826.

De Resident,
H. J. DOMIS.

Wissel-Cours.

Op Nederland, 3m. zigt 100 a 101 cents per *gulden.*
— Engeland, 1 s. 9 p. per dito.

Batavia, den 6den oct. 1826.

De Directie der Beurs.
Namens dezelve.
De Secretaris,
W. A. KEUCHENIUS.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

Passage met de Nederlandsche schepen Auguste, kapitein *Hulsen*, naar Amsterdam, Magellan, kapitein *P. F. Hoedt*, en Mathilda, kapitein *van Groenendaal*, beide naar Antwerpen, te bevragen bij de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij, en omtrent het laatstgenoemde vaartuig bij den kapitein. Deze schepen zullen tusschen den 15 en laatsten dezer hunne reis aannemen.

6 october 1826.

VERTREKKENDE PERSONEN.

M. van Leeuwen is voornemens naar Nederland te vertrekken.

—F. Pereira, *intending to leave Batavia, requests all those that are indebted to him, to pay without delay, and those that have any claim to send it in to him within three weeks at the office of* Mr. Gonsalves.

Batavia, *30th September 1826.*

—Mevrouw de weduwe *Gehrung* vertrekt naar Europa.

—Colin MacLean verlaat Java.

—P. Clymans en deszelfs huisvrouw vertrekt naar Nederland.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

De ondergeteekenden maken bekend, dat zij zich geassocieerd hebben onder de firma *de la Rambelje*, *Rutering* en *Co.*, tot het oprigten van eene toko op Weltevrede, in het huis naast dat bewoond door den heer *Godijn*, en voornemens zijn dezelve met primo october aanstaande te openen.

P. D. de la Rambelje.
A. RUTERING.

—De ondergeteekende zijn intrek thans op Weltevrede genomen hebbende, verzoekt alle degenen, die iets van hem te pretenderen hebben, zich aldaar te willen adresseren.

P. D. de la Rambelje.

—Te huur een steenen huis en erf met bijgebouwen, in de Prinsenlaan; adres bij *van Teylingen Thielen*, op Tana-abang.

—Te huur, een bekwame kok, te bevragen bij

LEPS.

—Te koop of te huur, om ter tond te aanvaarden, een huis en stalling, in de binnen nieuwpoortstraat, thans door den heer Mr. *Ruardi Tresling* geoccupeerd, benevens de toko van de gewezene firma *Leps* en *Co.*; informatie bij

LEPS.

—De ondergeteekenden hebben de eer te berigten dat zij, met primo october aanstaande, hun kantoor en toko zullen verplaatsen, van de Voorrei, naar de binnen nieuwpoortstraat, in een gedeelte der pakhuizen, bevorens geoccupeerd door de heeren *van Ryck, Prediger* en *Co.*, laatstens door de heeren *Thompson, Roberts* en *Co.*

VAN STRATEN en WITT.

BATAVIA, *29 september 1826.*

—De ondergeteekenden, agenten van het schip JAVA PAKET, verzoeken een iegelijk, die eenige pretentie ten laste van dit schip mogt hebben, daarvan onverwijld opgave te doen, alzoo door hen, na het vertrek van gemeld schip naar Holland, geene pretentien zullen aangenomen worden.

BROUWER, NOLTHENIUS en CO.

BATAVIA, *27 september 1826.*

—*INDIA-INSURANCE-COMPANY CALCUTTA. The Branch of the above Assurance-Society, formerly established here, and last year discontinued in consequence of the expiry of their contract; having now been renewed, and the undersigned re-appointed Agents on Java: They beg leave to give notice, that they are ready to issue Policies of Insurance as formerly, payable either in Calcutta or London.*

MILN, HASWELL & CO.

BATAVIA, *28th September 1826.*

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL

TE WELTEVREDE.

Onder de zinspreuk:

Ut desint vires tamen est laudanda voluntas.

De, in de jongst gehouden algemeene vergadering, verkozene Leden voor de directie van het Liefhebberij-Tooneel gedurende het thans ingaande vijfde tooneel-jaar, gaarne hunne beste pogingen willende in het werkstellen, om deze zoo vermakelijke als luisterrijke instelling te doen stand houden en dusdanig de tooneel minnende ingezetenen dezer hoofdplaats genoegen en uitspanning te verschaffen, hebben de eer door deze ter kennis dier ingezetenen te brengen, dat dienvolgens dadelijk eene inteekenings-lijst zal rondgezonden en gelegd worden in de Societeit de Harmonie, ten einde de beschermers en begunstigers van het Liefhebberij-Tooneel in de gelegenheid te stellen om zich voor het vijfde tooneel-jaar of wel voor twaalf representatien, onder de bestaan hebbende bepalingen, te kunnen verbinden, met die uitzondering nogtans, dat voortaan ter verkrijging van het lidmaatschap niets zal behoeven te worden voldaan en dat de prijzen der entree-billetten, voor elke representatie, zullen zijn, als volgt:

Civiele personen.

Voor eenen heer	*f* 5.
« eene dame	- 3.
« eenen vreemdeling	- 5.

Militaire personen.

Voor eenen hoofd-officier	*f* 5.
« eenen kapitein	- 4.
« eenen luitenant	- 3.
« eene dame	- 3.

en dat het voorts aan een ieder zal wezen vrijgelaten om, na ommekomst van ieder tooneel trimester, zich van deszelfs verband, voor twaalf representatien, te onttrekken, mits daarvan binnen den tijd van acht dagen, na afloop der laatste representatie van ieder trimester, schriftelijk aan de directie van het Liefhebberij-Tooneel kennis gevende.

De directie vertrouwt dat deze verminderde prijs bepaling bij het geëerd publiek aanmoediging zal vinden om ook van deszelfs zijde dat gene toetebrengen, waardoor het Bataviasche Liefhebberij-Tooneel bij voortduring aan het doel van deszelfs instelling zal kunnen beantwoorden.

Namens Dirigerende Leden voorn.

De Secretaris,

F. BUTIN BIK.

—De generale procuratie van den heer *Johannes Godefridus Kilian*, op de ondergeteekenden, heeft opgehouden te bestaan van en met den 1sten dezer.

D. F. DE LOCHES,

D. F. H. HELBACH.

BATAVIA, *den 1sten october 1826.*

—De ondergeteekende ontslaat als zijn gemagtigden den heer *F. W. Thorbecke*, en heeft in deszelfs plaats verzocht en aangesteld den heer *F. Droop.*

C. SWALUE.

BATAVIA, *den 1sten october 1826.*

—E. J. TIDDENS, in de binnen nieuwpoortsraat, maakt mits deze aan de inteekenaren de staking der verlooting bekend, en recommandeert zich in het verkoopen zijner meubelen, tot de civielste prijzen, daar hij binnen kort naar Europa denkt te vertrekken.

—Een door mevrouw *de Serière* bewoond wordend huis, achter Weltevrede, te huur, na den 15den dezer.

FRANSZE, qq.

4 oct. 1826.

—Te huur een bamboezen huis, aan den weg van Tanabang, te bevragen bij

J. F. H. WITT.

—Te bevragen in huur, *vier* huizen, *drie* op Kramat en *een* nabij Weltevrede, bij—en waarvan een bewoond door *van Gent.*

—Te huur een huis op Rijswijk, thans bewoond door den weledelen heer *Doornik*; te bevragen bij

J. F. GOLTDAMMER.

—Te huur de tuin van den ondergeteekenden op Molenvliet, nabij kantoor baroe, het zij geheel, of wel bij appartementen; informatie te Weltevrede, bij

T. G. CANTER VISSCHER.

—De ondergeteekende heeft met verwondering ontwaard, dat op last van den fiskaal te Samarang Mr. *A. H. D'Ozij Pz.*, in de advertentiebladen van 16 en 23 dezer geplaatst is, van den 5den october aanstaande, te doen verkoopen eene acte van borgtogt, (zie gemelde advertentiebladen), ten laste van *P. H. Klerks*, en ten behoeve van den teekenaar. Dat deze bekendmaking tegen de bestaande wetten strijdig is, zij aan geene tegenspraak onderworpen; en gevolglijk geen ander doel heeft, is het mogelijk, als om den teekenaar te benadeelen in zijn middel van bestaan.

W. v. D. B SCHIFFER.

SAMARANG, *den 26sten sept. 1826.*

—De firma van *van Rijck, Gevers* en *Co.*, met onderling genoegen met ultimo september gedissolveerd zijnde, zullen de als nu nog loopende zaken, door den laatsten ondergeteekenden, gelikwideerd worden, die als dan op zijnen naam en voor zijne rekening de handelszaken zal voortzetten.

G. C. VAN RIJCK.

A. GEVERS.

BATAVIA, *1 october 1826.*

—Gestolen, twee ordonnantien op 's Lands Kas, eene voor aan het Gouvernement geleverde koehuiden, groot *f* 369 no. 2290; eene zijnde voorschot op het tractement van den Japanschen ambtenaar *Manuel*, groot *f* 360 no. 2249. Wordt een ieder gewaarschuwd deze ordonnantien niet in betaling te ontvangen.

FERWERDA en CO.

—*SOCIETEIT DE HARMONIE.*

Met intrekking der aankondiging in het Bataviaasch advertentieblad van den 30sten september 1826 no. 39, wordt bij deze, namens de directie der Societeit de Harmonie, aan de heeren leden bekend gemaakt, dat de gewone maandelijksche collations tot nadere beschikking zijn uitgesteld.

De Secretaris,

G. J. SIEBURGH.

RIJSWIJK, *den 2den october 1826.*

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.